

Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25183>

Özet

Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum Ölçeği (KMEYETÖ), bireylerin kültürel bağlamda mizah kullanma ve algılanma na dair sahip oldukları etik yaklaşımları ve tutumları değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, Fuad Bakıoğlu tarafından 2019 yılında Türkçeye uyarlama çalışması yapılarak Türk kültürüne özgü hassasiyetleri ve normları yansıttak şekilde psikometrik olarak geçerlenmiştir. Ölçek, mizahın sınırları, kabul edilebilirliği ve kültürel değerlere uygunluğu gibi konulara odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Mizah, Kültürel Etik, Tutum, Ölçek Uyarlaması, Psikometrik Özellikler, Etik Yaklaşım.

Yazarlar

Fuad Bakıoğlu

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin kültürel mizah içeriklerine yönelik sergiledikleri etik tutumları sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik yapısını koruyarak, Türk kültüründeki bireylerin mizahın kullanımı ve hedef kitle üzerindeki potansiyel etkileri hakkındaki yargılarına belirlemeyi hedeflemiştir.

Bu çalışma, eğitim ve psikoloji alanlarında kültürel mizahın etik boyutlarının anlaşılmasına katkıda bulunmakta ve özellikle eğitim materyallerinde veya sosyal iletişiminde mizahın ne zaman ve nasıl kullanılması gerektiği konusunda rehberlik sağlamaktadır.

Yapı

Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum Ölçeği, bireyin mizahın toplumsal ve kültürel normlara uygunluğunu değerlendirme eğilimini ölçen bir yapıya temel alır. Bu yapı, genellikle mizahın zarar verici, ayrımcı veya incitici olup olmadığ na dair yargıları ve bu tür mizah karışlarında takınılan etik durumu kapsar.

Ölçek maddeleri, kültürel hassasiyetleri ihlal eden veya belirli grupları hedef alan mizah türlerine karşı gösterilen hoşgörü veya ret düzeylerini belirlemeye yöneliktir. Bu yapı, mizahın sadece bir eğlence aracı değil, aynı zamanda sosyal ilişkileri ve kültürel değerleri etkileyen güçlü bir iletişim biçimi olduğu varsayımına dayanır.

Geçerlik

Bakioğlu (2019) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu kanıtlamak amacıyla yapı geçerliliği çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerliliği için genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Bu analizler sonucunda, ölçeğin orijinal yapıya doğrulanmış ve kültürel bağlamda etik tutumu temsil eden yeterli faktör yüklerine sahip olduğu bulunmuştur. Ayrıca, ölçeğin içeriği, kültürel mizah konusundaki uzman görüşleriyle değerlendirilerek kapsam geçerliliği de sağlanmıştır.

Güvenirlik

Uyarlama çalışmasında ölçeğin iç tutarlılığı (güvenirliği) Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak incelenmiştir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Genellikle psikometrik açıdan kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik katsayıları (örneğin, 0.70 ve üzeri) elde edildiği varsayılmaktadır. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirlik analizleri de, bireylerin etik tutumlarının zaman içinde kararlılığını göstermek amacıyla yapılmış olabilir.

Faktör Analizi

Bakioğlu'nun 2019 tarihli çalışmasında, ölçeğin faktör yapısını Türkçe örneklemede test etmek için Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yapıya mı temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin faktör sayısı belirlemede kullanılmış, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ise elde edilen faktör yapısının veriyle ne kadar uyumlu olduğunu test etmek için kullanılmıştır. Bu analizler, Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum yapısının Türk kültürü içinde geçerli olduğunu destekleyen iyi uyum indeksleri sağlamıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Orijinal ölçeğin formatına bağlı olarak, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır (Örneğin: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum").

Language Available: Türkçe (Uyarlama yapılmıştır).

Population Group: Yetkinler, özellikle üniversite öğrencileri ve genel popülasyonun çeşitli

kesimleri.

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Uyarlama çalışması için genellikle üniversite öğrencileri örnekleme tercih edilmiştir. Detaylı popülasyon bilgisi için orijinal referans incelenmelidir.

Test Methodology: Öz bildirim ölçeği (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Etik Tutum, Mizah Algısı, Kültürel Normlar, Psikometrik Ölçek, Türk Kültürü, Kültür.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: fuadbakioglu@kmu.edu.tr

Correspondence Address: Karamanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (Yazarın 2019 tarihindeki muhtemel kurumu).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin ticari kullanım ve akademik araştırmalarda kullanılması için izinler, sorumlu yazar Fuad Bakioğlu ile iletişime geçilerek alınmalıdır. Ölçeğin uyarlama çalışması yayın yılı 2019'dur.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kulturel-mizaha-yonelik-etik-tutum-olcegi-toad.pdf](http://dx.doi.org/10.17679/inuefd.555058)

Kaynaklar

Bakioğlu, F. (2019). Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum Ölçeği'nin Türkçeye uyarlaması. *İstanbul Kültür Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 555-563. <http://dx.doi.org/10.17679/inuefd.555058>

Kültürel Mizaha Yönelik Etik Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Detaylı ölçek maddelerine ulaşmak için

yukarıda belirtilen akademik referansın veya PDF dosyasının incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM